

Flykting Vs Flykting

En komparativ studie kring flyktingmottagandet 2015 i jämförelse med flyktingmottagandet 2022 och hur detta har påverkat det svenska samhället

Kandidatuppsats i Statsvetenskap

Författare: Sora Abbas

Handledare: Evelina Möllenberg

Termin: HT23

Kurskod: 2SK302

Abstract

This comparative analysis is based on two theoretical frameworks, called implementation theory and agenda-setting theory, which aims to investigate how the reception of refugees from the year 2015 in Sweden differs in comparison to the reception of refugees in year 2022 as well as looks into how this has affected the Swedish society. The implementation theory focuses on how the reception of refugees is handled within political decisions and changes while the agenda-setting theory centers around how the reception of refugees in the media affected the population further analyzing how these two cases have affected the Swedish society as a whole. The material used for this analysis mostly derives from Swedish government websites and relevant articles that are applied to the chosen theories. With this, the study concludes that the reception of refugees in 2015 shows a case of failure, in relation to the implementation theory, while the reception of refugees in 2022 shows a case of success. In addition to this the reception of refugees portrayed in the media differs in 2015 compared to 2022 which resulted in immigrants from 2015 having a harder time in society as opposed to the immigrants in 2022 being more welcomed and supported in the community in accordance with the agenda-setting theory. From this the Swedish society was affected in negative ways dividing people in 2015 but changing in 2022 because of unity that influenced the community in more positive ways.

Keywords

Immigration, Refugee reception, Media, Political decisions, Swedish society

Nyckelord

Invandring, Flyktingmottagande, Media, Politiska beslut, Svenska samhället

Tack

Jag vill tacka min handledare Evelina Möllenberg för stödet, uppmuntrandet och vägledningen hon bidragit med under arbetets gång som har gett mig direktiven jag behövde för att kunna skriva uppsatsen på bästa möjliga sätt.

Innehållsförteckning

1.0 Inledning	4
1.1 Bakgrund.....	5
1.2 Syfte & Frågeställning.....	6
1.3 Problemformulering.....	6
1.4 Avgränsningar.....	7
2.0 Teori	8
2.1 Implementeringsteorin.....	11
2.2 Agenda-setting teorin.....	12
2.3 Tidigare forskning.....	13
3.0 Metod	14
3.1 Komparativ metod.....	14
3.2 Mest-lik design.....	15
3.3 Material & Datainsamling.....	16
3.4 Reliabilitet & Validitet.....	18
3.5 Operationalisering.....	18
4.0 Resultat & Analys	20
4.1 <i>Förstå</i> & Politiska beslut och förändringar.....	20
4.2 <i>Kunna</i> & Politiska beslut och förändringar.....	24
4.3 <i>Vilja</i> & Politiska beslut och förändringar.....	27
4.4 Agenda-setting teorin & Media.....	29
5.0 Slutsats	35
6.0 Källförteckning.....	37

1.0 Inledning

Inom det första kapitlet introduceras arbetet samt bakgrund och syfte i samband med frågeställning. Vidare förklaras problemformuleringen och avgränsningarna. Detta kapitel förklarar flyktningmottagandet 2015 samt 2022 och syftet med att jämföra de två och hur de har påverkat det svenska samhället.

Vad händer i ett land där 160 000 människor från olika länder emigrerar från sina hemländer i sökandet om asyl med förhoppningen om en ljusare framtid iväg från krig och misär, allt på en gång? Hur tar man emot och hanterar en situation som denna? Påverkas landet för det bättre? Idag är det 8 år sedan just detta scenario blev en verklighet i Sverige. Året 2015 i Sverige är en tidsperiod inte många glömmer. 114 728 män och 48 149 kvinnor där bland annat 35 369 var ensamkommande barn. Tusentals människor fick fly från olika länder men majoriteten av dem, från Syrien med en helt annan kultur, andra normer och annorlunda traditioner (SCB, 2023a). En ännu viktigare fråga dock är, vad händer i ett land där detta inträffar en andra gång med 102 000 invandrare istället år 2022 som denna gången angår människor som emigrerar från Ukraina? (SCB, 2023b). Även i detta fall med en helt annan kultur, andra normer och annorlunda traditioner. En betydelsefull skillnad bland annat är att syriska invandrare kommer från Mellanöstern medan ukrainska invandrare kommer från Europa. Hur behandlades en så lika situation med lika orsaker för emigrering, olika ändå och på vilka sätt? Vad förändrades för den svenska politiken och det svenska folket?

Efter året 2015 så ändrades någonting i Sverige som kan klassas som en förändrad tonalitet. Även fast Sverige hade välkomnat invandring innan denna tid då folk emigrerade från sina hemländer och invandrade till Sverige från bland annat Iran i slutet av 1980-talet och Jugoslavien i början av 1990-talet, så slog år 2015 rekordhöga siffror som skulle komma att förändra klimatet runt invandringen (SCB, 2023b). Hanteringen av denna flyktningmottagning debatterades och diskuterades på olika plan i media men också på skolor och arbetsplatser. Den politiska enigheten om att strama åt invandringen, efter vad som resulterade under år 2015, var tydlig men ändå så gick året 2022 in mot ett historiskt invandringsrekord än en gång. Åtstramningen visades inte vara lika hård som det hade varit enats om att den skulle vara. Besluten varierade för en anledning och en förändring kom att ta plats (Sjögren, 2022).

En undersökning som denna har gjorts flertal gånger, speciellt i ämnet om flyktingmottagandet år 2015 där det finns tidigare forskning från författare, forskare och experter inom området såsom Marie Demker. Vad som gör denna analys unik däremot är jämförelsen som tar plats med flyktingmottagandet år 2022 i en situation som fortfarande är aktuell och inte hunnit bli lika prövad på samma sätt som år 2015 har varit.

1.1 Bakgrund

För att kunna förstå de två olika fallen och tidsperioder för både syrier och ukrainare så måste man också veta vad som drivit dem till att slutligen bosätta sig i Sverige. Under året 2011 startade inbördeskriget i Syrien i samband med den arabiska våren som uppmanade uppror mot regimen vid missnöje vilket utgjorde en lång historia av våld, bombanfall, strider och flygangrepp samt tvingade drygt 12 miljoner människor att fly landet för att kunna överleva krisen. Vid denna tid uttrycker även FN:s säkerhetsråd hur allvarlig situationen blivit samt nämner en uppskattning av att ungefär 250 000 människor har förlorat livet där siffran troligtvis ökar dag för dag. Människor lämnades i en hungerkris med brist på mänskliga rättigheter samt en lång rad av fattigdom, korruption och förtryck. En situation som denna blev speciellt uppmärksammas och prioriterad i mellanöstern men vad som fick hela världen att öppna sina ögon var en bild tagen på en liten syrisk pojke på en turkisk strand, livlös vid namn Alan Kurdi (UNHCR, 2023a). Fotot gav en effekt som påverkade människor världen över, speciellt svenskar i frågan om invandringen i Sverige. Stödet och empatin för det syriska folket i flykt ökade bara en månad efter och opinionen svängde till att skapa en mer generös flyktingpolitik även fast majoriteten gav en preferens för ett mer begränsat Sverige (Höjer, 2018). Kriget i Syrien är pågående och är fortfarande ett av världens största kriser med inga tecken på att avta (Rescue, 2023).

Den andra flyktingvågen kom år 2022 där majoriteten av de som invandrade hade sitt ursprung från Ukraina. Efter vad som klassades som den snabbast växande krisen i Europa sedan andra världskriget så blev morgonen den 24 februari 2022 ett viktigt datum. Början på ett krig mellan Ryssland och Ukraina blev nu en verklighet då Ryssland påstod att Ukraina tillhörde deras maktsfär vilket berättigade dem att invadera landet som tvingade 14 miljoner människor att

lämna sina hem för att söka nödhjälp. Under denna tid skadades civila offer där 5803 personer behövde intensiv sjukvård och över 10 000 offer dödades med siffror som ökar med tiden (UNHCR, 2023b). Idag pågår kriget fortfarande och Sverige har med öppna armar både hjälpt det ukrainska folket i Ukraina genom att utöka deras humanitära, ekonomiska och militära stöd i omgångar för landets återuppbyggnad men också välkomnat dem till att söka skydd i Sverige (Regeringen, 2023).

Folk från båda länderna, oavsett de geografiska skiljaktigheterna, har rättigheter i hjälpen de behöver för att kunna leva ett bättre liv borta från krig och orättvisa (Migrationsverket, 2023a). Frågan är ifall den svenska flyktingpolitiken har haft samma mottaglighet mot de två fallen som faktiskt grundar sig i samma sak, krig.

1.2 Syfte & Frågeställning

Syftet med denna undersökningen är att fördjupa sig i mottagandet av flyktingar i Sverige år 2015 i jämförelse med flyktingmottagandet år 2022 för att analysera bemötandet i de olika fallen samt om detta har påverkat det svenska samhället. Fokuset i detta fall ligger i att undersöka hur de två tillfällena har skiljt sig i Sveriges hantering av *politiska beslut och förändringar* samt i *media* för att kunna få en fördjupad förståelse för det svenska samhällets behandling gentemot flyktingpolitiken och samhällsfrågor liknande detta. Från detta så är även målet i analysen att besvara ifall flyktingmottagandet i båda fall har påverkat det svenska samhället.

- *Hur skiljer sig mottagandet av flyktingar år 2015 i Sverige i jämförelse med flyktingmottagandet år 2022?*
- *Hur har flyktingmottagandet från år 2015 & 2022 påverkat det svenska samhället?*

1.3 Problemformulering

Ämnet om flyktingpolitiken i Sverige har inte alltid varit ett lättsamt ämne att diskutera. Många svenskar kan idag undvika debatten för vad man borde göra inför behandlingen av invandrare som söker asyl i landet vilket har gett effekten av att ämnet kan vara tabu. Ändå så är denna frågan en av de hetaste punkterna för partier att ta upp i sina valmanifest för att nå ut till sina väljare. Flyktingmottagandet år 2015 var en början på många år av ett oenigt Sverige där ena

sidan såg det som en grund i att begränsa gränserna i Sverige medan den andra sidan istället såg det som det enda rätta i att öppna upp gränserna för folk i nöd, speciellt då situationen i Syrien var upplyst runt världen. Klimatet under denna tidsperiod delade på befolkningen istället för att ena dem. Att kunna jämföra dessa olika fall, med flyktingmottagandet år 2022, ger en helhetsbild av hur Sverige har utvecklats men också vad som skiljer de två åren åt. En undersökning i vad detta kan bero på samt hur mottagandet har förändrats ger en insikt i svenska medborgares värderingar och åsikter gällande ämnet men bidrar även till perspektiv för underliggande faktorer man kanske inte tänker på som påverkar vårt samhälle. Förståelse för det svenska samhällets struktur är ytterst relevant för många anledningar men främst för att kunna fortsätta utveckla samhället med tydligare riktlinjer, speciellt i ämnet om framtida flyktingpolitiken i Sverige.

1.4 Avgränsningar

De avgränsningar som har valts ut noggrant i denna analys är specifikt för att hjälpa fördjupningen i ett så brett ämne som flyktingpolitiken i Sverige. Många olika aspekter av ämnet hade kunnat inkluderas för en ännu större helhet men det hade inte varit förmånligt i en analys som denna där fokuset ligger på specifika perioder i Sverige. Faktorerna som är valda i denna text är inom *politiska beslut och förändringar* samt *media* vilket resonerar mest med de statsvetenskapliga komponenterna. Det är viktigt att undersökningen håller sig till de samhällsvetenskapliga elementen då andra faktorer som sociala och kulturella förändringar hade kunnat rikta analysen åt andra håll.

Även fast sociologiska och psykologiska perspektiv kan vara intressanta för ämnet så är det inget som angår syftet i denna text. Åren 2015 och 2022 har valts på grund av att dessa två tidsperioder i Sverige har varit de största och mest uppmärksammade, de senaste 10 åren, när diskussioner om flyktingmottagande har tagit plats. De blir även mest relevanta när analysen grundar sig på att följa en komparativ design som metod. En annan avgränsning som måste göras för att behålla objektiviteten i analysen av ämnet är vilka källor som används, där endast två av de största nyhetskällorna i Sverige under år 2015 och 2022 som nått ut till majoriteten av befolkningen, ska användas i relation till analysen av medias roll för att kunna använda generaliserbarheten i dess fulla potential utmätt efter uppsatsens storlek.

2.0 Teori

Det andra kapitlet går in på de teoretiska delarna av undersökningen samt vilken tidigare forskning som gjorts om ämnet. Teorierna som valts är implementeringsteorin och agenda-setting teorin som ämnar att passa in på respektive delar som denna analys valt att inrikta sig på.

Den teoretiska delen av texten kommer påverka resten av uppsatsens uppbyggnad i analysen, därför måste den också vara passande, vilket ibland inte går att skala av till endast en teori. Frågeställningarna i denna undersökning kräver en övergripande teoretisk grund för de specifika faktorer som ska inkluderas. Därför ska två teorier användas och appliceras för att kunna skapa en bättre helhetsbild inom ämnet. Implementeringsteorin är den första valda teorin som har sitt fokus på att beskriva tillämpningsproblem som kan dyka upp i processen när man ska göra politiska beslut. Teorin har olika beståndsdelar som förklaras av Lennart Lundquist och består av tre kriterier nämnda: förstå, kunna och vilja. I undersökningen av besluts processen som sker i olika fall så är denna teorin passande för att analysera särskilda beslut och hur dessa har implementerats i samhället då det kan finnas en problematik med både aktörerna bakom besluten men också aktörerna som tillämpar dem vidare (Lundquist, 1987). I denna uppsats så har de tre begreppen använts på både de formella politiska beslutsfattarna samt tillämparna, även fast teorin i sin grund syftar i att ha fokus på tillämparna från Lundquist perspektiv. Med denna medvetenhet så är denna analys fortfarande inriktad på att tillämpa teorin på det politiska systemet i sin helhet för denna uppsats.

Vägen från beslut till resultat är inte alltid rak vilket gör denna teorin lämplig för att kunna göra det enklare att klargöra skiljaktigheterna och förändringarna i de politiska besluten år 2015 i jämförelse med besluten som tagits år 2022 inför flyktingmottagandet. Den andra teorin som har valts är agenda-setting teorin som grundar sig i forskningen på hur massmedia kan påverka centrala frågor och ämnen i samhället. I denna teorin undersöks relationen mellan massmedia och människor i samhället samt beskriver hur media kan forma och påverka människor till att bilda specifika perspektiv och åsikter gentemot ämnet i fråga (Littlejohn & Foss, 2009). I samhället under tiden av den första flyktingvågen som kom fram år 2015, skilde sig tonaliteten

och media rapporteringen från åsikterna inför den andra flyktingvågen år 2022. Agenda-setting teorin hjälper till att klargöra ifall medias roll har kunnat påverka resultatet av detta.

2.1 Implementeringsteorin

Lennart Lundquist är den svenska statsvetaren som lagt grund för studerandet av hur det bör se ut när politiska beslut görs samt vilken relation detta har med själva tillämpningen av besluten. Processen inkluderar alla delar från statsmakterna ner till arbetsförmedlingskontoren vilket ger en bättre förståelse för relationerna som kommer emellan de olika parterna. Lundquist konstaterar att politiska beslut som implementeras måste ha en obruten linje som faktiskt blir utförda på det sättet som bestämts utan resultatlösa följder. Problematiken som lyfts av Lundquist är de avvikelser som kommer upp på vägen som kan påverka staterna och medborgarna negativt vilket igenkänns av tre olika anledningar. Förstå, kunna och vilja (Lundquist 1992, s.70-72). Teorin emfaserar maktpotentialen som politiker har vilket präglar samhällsstyrningen i en stat där fördelningen av värdena inverkar på samhället och medborgarna (Lundquist 1992, s.100-101).

Förstå, är den första egenskapen som består av huruvida aktören begriper innebörden i styrningen. Den ifrågasätter om aktören som styr vet vad som önskas av hen samt om hen kan tolka och förstå den aktuella lagtexten. Detta kan innebära att den styrande måste upplysa eller utbilda sig inom ämnet eller lagen i fråga för att rättvist kunna fördela den och besluta om den vidare. Politiker har generella medel och verktyg som finns tillgängliga vilket också gör dem skyldiga till att minska risken för missförstånd eller avvikelser när processen tar slut (Lundquist 1992, s.76-77). Förebyggandet av brister håller därför en stor vikt i denna process, däremot så ligger även det ett ansvar i hur dialogen utvecklas framåt för att tillämparen av beslutet ska kunna implementeras utan hinder. Tillämparen ska klart och tydligt förstå beslutsfattarens intentioner för att nå det målet som båda aktörer är enade om vilket kan bli komplicerat ifall målet inte kommer med begripliga åtgärder. Ett exempel på detta kan vara Migrationsverkets hantering av nyanlända invandrare vilket kräver en specifik kunskap som behövs för den aktuella situationen. I ett sådant fall så måste tillämpare av nya beslut och mål förstått från beslutstagaren hur man ska hantera situationen och vad besluten innebär utan brist på förståelse (Rothstein 2001, s.21-22).

Kunna, är den andra egenskapen som grundar sig i aktörens förmåga att verkställa styrningen där hen ska ha tillräckliga kapabiliteter i form av inflytande, kunskap och handlingsförmåga till att verkställa den. Då har även beslutstagaren en skyldighet mot tillämparen att tillföra materiella och legitimerade resurser samt information vid behov för att förstärka förmågan att kunna applicera styrningens bestämmande (Lundquist 1992, s.76). Vad som krävs för att kunna utföra arbetet som förväntas är inte alltid lätt utan de medel, resurser och pengar som krävs för att uppnå målet i fråga med en fullkomlighet. Oftast så är det svårt för personalen att hitta resurserna i samband med de andra faktorerna som behövs för att hitta tid till att genomföra beslutet på bästa sätt utan att överstiga en viss budget (Lundquist 1992, s.79-80). Därför håller det en stor vikt i att man även ska kunna framföra resultatet som krävs på ett realistiskt sätt med tillräckliga medel från beslutstagaren.

Vilja, är den sista och tredje egenskapen som går ut på huruvida aktören vill verkställa styrningen förutsatt att de redan finns klartecken med de andra två, förstå och kunna. Ifall aktören känner att hen inte är helt nöjd med styrningen eller att den inte är önskvärd av olika skäl så kan det även resultera i att hen inte vill verkställa den (Lundquist 1992, s.76). Ibland så kan fallet vara att beslutstagaren i situationen måste övertyga tillämparen om beslutet för att komma tillrätta med det tillämparen önskar, vilket kan bli svårt då de bristande orsakerna till varför de ej vill genomföra styrningen kan bero på olika motiv. Detta kan bli ett av de mest problematiska momenten i processen då risken av att beslutstagaren ändrar styrningen till vad som passar tillämparen, kan få de som redan var övertygade om beslutet att tveka (Lundquist 1992, s.77). Tillämparens preferenser, uppfattningar och intentioner spelar en stor roll i denna faktor då det i värsta fall kan leda till att beslutstagaren i situationen måste utöva sin auktoritet mot förvaltningen ifall de inte alls kan komma överens eller kompromissa om situationen som i sin tur kan påverka resultatet i sin helhet (Lundquist 1992, s.73).

Sammanfattat så förstås det som att alla tjänstemän eller politiker innehar egenskaperna av *förstå*, *kunna* och *vilja* i någon slags kombination men vad som gör detta komplex är att kunna få till alla tre egenskaper i implementeringsprocessen med balans och kontroll över situationen (Lundquist 1992, s.77). I relation till politiska beslut och förändringar, som kommer att tas upp

som en faktor i samband med resultatet i denna analys, så kan detta påverka hur den praktiska delen ser ut och hur det svenska samhället påverkas av styrningen från början till slut.

2.2 Agenda-setting teorin

Donald L. Shaw och Maxwell E. McCombs är två återkommande relevanta namn kopplade till agenda-setting teorin. År 1972 var året McCombs och Shaw gjorde en undersökning för att ta reda på hur mycket makt media har som roll i samhället när det kommer till politiken och hur detta påverkar människors åsikter i samhällsfrågorna (SNS, 2006).

Undersökningen gjordes i samband med det amerikanska presidentvalet år 1968 och gick ut på att slumpmässigt välja ut respondenter från en lista av registrerade väljare i samma kommun från begränsade datum mellan september och oktober månad för att få 100 intervjuer. Endast de respondenter som inte hade bestämt sig om vem de ska rösta på inför valet blev intervjuade och tillfrågades om vilka kärnfrågor de hade störst intresse inom. Detta gjordes för att kunna få reda på och jämföra hur lika svaren från respondenterna är till tidningar, nyhetsblad och nyhetssändningarnas egna dominerande kärnfrågor (McCombs & Shaw 1972, s.176-180).

Vad som kunde bevisas i denna studie resulterade i att majoriteten av respondenterna hade en nästan perfekt samstämmighet med den rangordning av kärnfrågor som kom från media och respondenternas egna rangordning. Från detta kunde alltså en slutsats göras där man konkluderade massmediers stora påverkan och makt över allmänheten i frågan om prioriteringen av viktiga samhällsfrågor men också i hur människor i samhället skapar en uppfattning och bildar sina egna åsikter. Enligt teorin är de två tydligt sammankopplade och har en anslutning, speciellt i ämnet politik (McCombs & Shaw 1972, s.176-180).

De politiska frågor som media anser vara de viktigaste kärnfrågorna får även människor att se som viktiga medan de politiska frågor som inte prioriteras lika mycket i media också minskade i relevans hos allmänheten. Tanken bakom agenda-setting teorin har som grund i att påvisa relationskonceptet och förhållandet mellan tonvikten av massmedia och dess påverkan av vad allmänheten tycker är viktigt gällande samhällsfrågor och politik (McCombs & Shaw 1972, s.178-180). Teorin redovisade hur media kan påverka den politiska agendan och bevisade att

människors verklighetsuppfattning ofta kunde gå hand i hand med medias bestämda riktlinjer. Detta kan baseras på många saker men främst på grund av hur enkelt det är för majoriteten av människor att komma åt massmedia först innan någon annan form av specifik icke vinklad och objektiv journalistik, de flesta vänder sig åt vad som är tillgängligt med enkla medel. Dock så är det även viktigt att påpeka att teorin inte påstår sig försvara tanken av att massmedia styr åsikter i sig utan istället påverkat självaste uppfattningen av vilka frågor som är viktiga inom politiken och påverkandet detta kan ha hos allmänheten i stort (McCombs & Shaw 1972, s.185-187).

Idag har denna teori utvecklats för författarna till att bli några av världens ledande medieforskare med ett av de viktigaste undersökningarna om medias makt i samhället samt samspelet mellan politik, medier och opinion. Det har inspirerat hundratals att forska vidare i ämnet och ifrågasätta hur media borde regleras egentligen. Teorin upplyser om de mönster som finns mellan medias framträdande av vissa samhällsfrågor och hur detta förs vidare till allmänheten samt hur detta påverkar människor (SNS, 2006). I relation till medias roll, som kommer att tas upp som en faktor i samband med resultatet i denna analys, så kan detta även hjälpa förtydliggöra ifall det finns ett mönster mellan svenska folkets uppfattningar och medias distribution av nyheter och spridningar gällande frågan om invandring och flyktingpolitiken i Sverige.

2.3 Tidigare forskning

Ämnet kring flyktingpolitiken och invandrarfrågan i Sverige har länge varit relevant och aktuell för både politiker och medborgare, men specifikt uppmärksammas efter den första stora flyktingvågen år 2015. På grund av att situationen av flyktingvågen 2022 inte tagit plats allt för länge sedan så blir det begränsat i hur mycket tidigare forskning som faktiskt gjorts i relation till den tidsperioden, dock så gäller detta inte lika mycket i relation till flyktingvågen år 2015 som drivit på engagemanget i att forska om invandringsfrågan.

Studier om specifikt det ämnet som diskuteras i denna analys är inget som visats relativt mycket, däremot så har tidigare forskning om bemötande och mottagande mot invandrare i Sverige undersökts en del. Ett exempel på detta är Marie Demkers arbete år 2010 vid namn, "*Svenskarna långsiktigt alltmer positiva till invandrare*" som diskuterar svensk opinion mot invandring via SOM-institutet. Studier visar på att svenskars inställning till invandrare blivit alltmer tillåtande

sedan 1990-talet i både personliga plan genom familj men också generellt i samhället. Undersökningen kunde påvisa hur mycket färre svenskar som tror på påståendet att det finns för många invandrare i Sverige men också hur flyktingmottagandet har sett ut fram till 2010 (Demker, 2010). Med detta tillför Demker ett nytt perspektiv av hur det har sett ut i Sverige innan flyktingmottagandet 2015 vilket kan hjälpa analysera vidare vad som har skapat förändringar eller skiften i det svenska samhället efter året 2010.

Jens Hainmueller och Michael J. Hiscox är ett annat exempel på författare som har haft en mer inriktad undersökning på attityder mot invandring och invandrare i helhet, däremot inom faktorerna av vad det kan bero på där ekonomiska frågor upplysas istället. Studien utgick från att förklara motståndet människor har mot invandring med två olika motiveringar där konkurrens i arbetsmarknaden var den första och den fiskala bördan av offentliga tjänster var den andra (Hainmueller & Hiscox, 2010). Även fast denna typ av undersökning är specifik så ger den fortfarande nya aspekter att på ett djupgående sätt kunna förstå människors olika attityder mot invandringsfrågan och vilka möjliga faktorer som kan spela roll i deras motvilja gentemot detta ämne.

Tidigare forskning i relation till media är också något som undersökts en del vilket hjälper studier framåt. Gestaltningen och attityden som media har till invandrare spelar en roll i uppfattningen som människor skapar i relation till migration vilket Nora Theorin och Jesper Strömbäck undersökt i deras artikel om inflytandet media har på attityder och uppfattningar av invandringen i Sverige. Studiens resultat visar att media måste räknas med i diskussionen om människors attityder mot invandring men också att inställningen till invandring, i fråga om varför den är negativ eller positiv, beror till hög grad på flyktingarnas härkomst som också spelar en stor roll (Theorin & Strömbäck, 2020).

3.0 Metod

I det tredje kapitlet redovisas textens metodval, vilket material och datainsamling som gjorts samt hur uppsatsen valt att inkludera reliabilitet och validitet. Även operationalisering förklaras i samband med ämnet. Metoden som valts är en komparativ metod i samband med mest-lik design för att de hjälper undersökningen i att kunna jämföra de två fallen på ett tydligare sätt.

3.1 Komparativ metod

Kärnan i denna analys ligger i jämförandet mellan flyktingmottagandet år 2015 i Sverige och flyktingmottagandet år 2022 där de två fallen diskuteras på ett kontrasterande sätt för att få reda på skilljaktigheterna mellan de två, vilket är anledningen till att en komparativ metod känns som den mest självklara i en uppsats som denna. En komparativ metod grundar sig i jämförandet mellan två eller fler olika fall som kan vara länder, studier, krig mm., men som i denna analys byggs upp på två olika tidsperioder och tillstånd i ett land. Metoden förutsätter att läsaren kan få en bättre förståelse av ett visst socialt fall när det kan jämföras med flera andra fall (Bryman 2018, s.102).

En flerfallsstudie som denna ger författaren en chans att utforska en position där man kan undersöka hur generativa kausala mekanismer fungerar när man jämför dem med liknande situationer eller kontexter (Bryman 2018, s.105). Anledningen till att detta är viktigt är för att det finns en större medvetenhet om att en komparativ metod kan spela en avgörande roll när det gäller diskussionen om kausalitet där fallstudier betraktas vara en viktig del av funktionen för forskning inom detta ämne. Denna typ av metod stärker forskarens mottaglighet för faktorerna som är grundläggande för de mönster som observeras av ett visst fall eller vissa kontext (Bryman 2018, s.105-106).

I denna undersökningen prioriteras tydliggörandet av att analysera de två fallen på ett komparativt sätt för att upplysa skillnaderna och kontrasten som man sedan kan dra slutsatser ifrån. Flyktingmottagandet år 2015 är relevant att ta upp i jämförelse med flyktingmottagandet år 2022 just för att situationerna har grundläggande likheter i mönster, såsom att båda är fall av invandring i Sverige med syftet av att fly från krig, eller att båda tillfällena blev speciellt omtalade i svensk politik, men också för att skillnaderna mellan de två kan uppmärksammas

ännu mer för syftet av att upptäcka samband och underliggande faktorer i situationerna (Bryman 2018, s.106).

Genom den komparativa metoden så lyckas författaren få en bättre förståelse och djupinsikt i ämnet som analyseras, men det gör det även enklare att hitta svagheter och styrkor i fallen för att vidare kunna jämföra dem på ett begripligt sätt. Denna typ av jämförelse behöver en metod som kan stödja vad analysen har för syfte och mål vilket gör den komparativa metoden mest lämpad. Jämförelsen gör det möjligt att lyfta fram de distinktioner som finns i analysen och gemensamma drag i respektive fall där både politiska beslut och media ska inkluderas som underlag för diskussion (Bryman 2018, s.106).

Även fast denna typ av metod ger många gynnsamma aspekter till en analys så måste det nämnas att det också finns saker som kan kritiseras. En komparativ metod kommer med begränsningar som måste tas i åtanke när man väljer att undersöka ett ämne på ett jämförande sätt på grund av att det ofta inte går att generalisera i samhället vad som forskats då de flesta fall är specifika och inte går att göra överförbara. Med detta kritiseras det även hur man egentligen ska mäta resultatet man fått ut på ett objektivt och säkert sätt. Det kan finnas svårigheter med att välja en metod som inte är lika flexibel, däremot så överväger fördelarna mer än nackdelarna i detta fallet då undersökningen behöver komparering och en effektiv mall för att kunna jämföra skillnaderna i ämnet (Esaiasson et al. 2017, s.104).

3.2 Mest-lika design

Med utgångspunkten av ämnet om flyktingmottagandet i Sverige så baseras även denna komparativa analys utifrån mest-lika designen där undersökningen baseras på att jämföra två fall som liknar varandra istället för att inrikta sig på fall som är olika. Med denna typ av design så jobbar man med den naturliga variationen som finns i verkligheten och vill göra jämförelser mellan fall som är så lika varandra som möjligt. Utifrån detta så fortsätter man sedan koppla ämnet i fråga till andra variabler som angår ämnet för att kunna jämföra fallet i olika tillstånd. Kraften ligger i att faktiskt analysera om ämnet man undersöker och utforska skillnaderna under utvärderingens gång istället för att förutspå slutsatser från början som man sedan säkerställer vid sammanfattningen av resultaten. Om slutsatsen av ämnet bevisas vara skiljaktig i resultat så kan

man dra slutsatsen av att den också *har* betydelse, medan resultatet av att ämnet inte har skiljaktigheter beslutar det motsatta (Esaiasson et al. 2017, s.101-103). I denna analys så är de två fallen lika i uppmärksamheten de har fått av samhället då båda diskuterades mycket vid sin tid i Sverige, vilket bidrar till undersökningen i bemötandet samt hur lika dem är i sin grund då båda fall härstammar från krig. Det som är olikt i fallen är dock att majoriteten av flyktingarna från 2015 kom från Mellanöstern medan flyktingarna 2022 i sin majoritet kom från Europa. Därför blir den oberoende variabeln i denna analys ”flyktingopinionen” på grund av att den flyktingfientliga attityden blivit mer tydlig med åren i Sverige vilket leder till att det kan påverka politiska aktörer eller organ vilket vidare berör frågeställningarna i denna uppsats som tar upp vad som skiljer fallen åt. Den första beroende variabeln är "mottagandet av flyktingar" på grund av hur relevant det är att ta upp vilken kvalitet i bemötandet flyktingarna har fått i jämförelse mellan fallen hos tex. Migrationsverket, för att vidare kunna göra en tydlig slutsats av resultaten. Den andra beroende variabeln är “påverkan av det svenska samhället” som har valts för att den bidrar med insikt samt en bredare helhetssyn genom tex. media vilket visar konsekvenserna i fallen men också hur de skiljer sig åt begränsat till endast det som mäts i denna analys.

Problemet med en design som denna kan vara det uppenbara vilket är att det aldrig kommer att finnas helt identiska fall att kunna undersöka. Det som kan förbättra forskningen är istället goda val av fall i samband med den teoretiska delen av analysen och respekt för begränsningen.

Designs som denna tillför variation i diskussioner av olika samhällsproblem och låter ämnen som till exempel flyktingpolitiken i Sverige, behålla sin betydelse i samhället även om det inte berör ett lika omfattande område (Esaiasson et al. 2017, s.104).

3.3 Material & Datainsamling

De källor och material som har valts ut i texten har som syfte att stödja vad som analyseras men också tillföra en objektivitet till uppsatsen för att kunna undersöka ämnet med reliabilitet och validitet i sin grund. Med detta sagt så används inte internetkällor som inte är pålitliga eller vinklade. Internetkällor som har hittats genom sökmotorn “*Google Scholar*” eller “*Onesearch*”, används utifrån noga utvalda akademiska internetkällor för att stärka trovärdigheten och pålitligheten i analysen. Google Scholar till exempel specialiserar sig på vetenskapliga och akademiska publikationer som granskas innan de publiceras vilket gör dem säkrare att använda.

Även statliga källor används i stor utsträckning som *Regeringen, Riksdagen* och *Migrationsverkets* egna hemsidor för att undersöka politiska beslut och förändringar i uppsatsen. Källor som används ofta är bland annat en rapport från riksrevisionen samt skrivelse från regeringen och utskottsbetänkande från riksdagen som alla tillsammans berör relevanta ämnen. Med källor som dessa så hjälper det med att analysera fallen på ett fördjupande plan. Artiklar och reportage är de enda källorna som inte kommer granskas då undersökningen utgår ifrån två av de största nyhetskällorna i Sverige för både år 2015 och 2022, vilket är *Aftonbladet* och *Svenska Dagbladet*, för att analysera media samt hur det påverkat samhället och mottagandet av flyktingar vilket inte kan bli utvalt för att det hade bidragit med en felaktig realitet. Detta görs för att kunna generalisera resultatet så mycket som möjligt i samhället och vidare kunna utgöra hur det har påverkat det svenska samhället i sin helhet. Med den begränsning och storlek som denna text besitter så är de fyra artiklar som har valts ut i analysen bedömts vara de mest relevanta och lämpliga i relation till frågeställningarna för denna uppsats vilket är anledningen till att de selekterats i detta fall. Dock med större utsträckning till material och artiklar så finns det möjlighet till att resultatet och slutsatsen hade kunnat se annorlunda ut.

Det är även viktigt att poängtera begränsningen av material som kan användas i fallet av flyktingmottagandet år 2022 då denna situation fortfarande pågår och inte är utvecklad fullt vilket endast gör det möjligt att använda information och fakta som finns i nuläget av de få pålitliga källorna som går att användas, till exempel data som kommer direkt från *Ekonomistyrningsverkets* hemsida.

Böcker gynnar också uppsatsen på ett bra sätt, exempel på detta är boken "*Nötskalet: Svensk invandringspolitik och dess konsekvenser*", skriven av Karl-Olov Arnstberg och Gunnar Sandelin som beskriver klimatet under året 2015 till 2016 i Sverige på ett genomgripande sätt. Variationen mellan böcker och internetkällor i denna undersökning behövs för att nå den fördjupning som eftersträvas. Att inkludera både *media* och *politiska beslut och förändringar* som faktorer i analysen med samband till frågeställningarna i uppsatsen, gör att det krävs flera verktyg att upplysas i målet av att få en så rättvis slutsats som möjligt.

3.4 Reliabilitet & Validitet

Reliabilitet och validitet kan sägas vara den viktigaste delen av en undersökning. Utan hög reliabilitet och validitet så byggs en analys på svaga grunder som endast sänker kvaliteten och trovärdigheten i texten. Reliabilitet utgår ifrån att det ska finnas en frånvaro av slumpmässiga och systematiska fel. Ifall processen av att samla in data kommer med slarvfel och inkorrekta värden så kommer det också efterfölja en felaktig samt bristfällig bearbetning vilket ger defekta resultat. Därför har majoriteten av analysens grunder bestått av statliga källor samt centrala tidningar för att göra datainsamlingen så rättvis och pålitlig som möjligt. För att mäta graden av reliabilitet så jämför man oftast resultaten från två undersökningar som använder samma mätinstrument för att kunna tillförsäkra att man inte är ensam om ett omtalat eller redan tidigare forskat område (Esaiasson et al. 2017, s.64-65).

Validitet brukar definieras på olika sätt där den första baseras på en överensstämmelse mellan teoretisk definition och operationell indikator, medan den andra grundar sig i frånvaro av systematiska fel och den tredje i att vi mäter det vi påstår att vi mäter (Esaiasson et al. 2017, s.58). För att uppnå god validitet så är alltså det viktigaste i en text blandningen av att ha en god överensstämmelse mellan teoretiska definitioner och operationella indikatorer ihop med att mäta det man påstår att man mäter. För denna analys används teorierna i större omfattning, mer detaljerat i form av underrubriker, med relation till datainsamlingen för att hålla kopplingen mellan de två så tydliga som möjligt. Med detta skapar författare goda förutsättningar och trovärdiga slutsatser om verkligheten (Esaiasson et al. 2017, s. 57-58).

Kombinationen av hög reliabilitet och hög validitet bygger upp ett starkare samt välutvecklat underlag som vidare tillför god resultatvaliditet vilket är målet i denna uppsats (Esaiasson et al. 2017, s.58).

3.5 Operationalisering

När en undersökning eller analys har teoretiska definitioner så tilldelas även operationella indikatorer vilket kallas för operationalisering. Sättet att lyckas med en operationalisering på ett akademiskt sätt är att stödja den teoretiska delen av texten med goda argument vilket även ska framställas i denna analys (Esaiasson et al. 2017, s. 56).

I uppsatsen har två teoretiska definitioner valts för att passa bäst till två olika operationella indikatorer i syfte att kunna operationalisera och dra tydliga slutsatser ifrån. Den första teoretiska delen som används är *implementeringsteorin*. Teorin har som syfte att appliceras i den första operationella indikatorn vilket är *politiska beslut och förändringar*. Vad som operationaliseras på grund av de två faktorerna tillsammans är att kontrollera vilka politiska beslut som framkommit från både år 2015 och 2022, och med hjälp av teorin, studera ifall dessa beslut har genomförts på ett korrekt sätt och implementerats på ett korrekt vis i processen från regering till samhälle. Även i denna del så tas politiska förändringar upp från de två tidsperioderna för att se om de skiljer sig åt baserat på de två olika fallen. Den andra teoretiska delen som används är *agenda-setting teorin* i samband med den andra operationella indikatorn *media*. Från denna del ska medias roll i samhället operationaliseras med hjälp av artiklar och reportage för att, i anknytning till teorin, bedöma ifall medias makt har påverkat människors uppfattning av invandrare år 2015 i det svenska samhället i jämförelse med år 2022.

Med alla de utgångspunkter som har nämnts så ska ändamålet vara att operationalisera de olika faktorerna för att få reda på om hur det skiljer sig i mottagandet av flyktingar från år 2015 i Sverige i jämförelse med flyktingmottagandet år 2022 och hur detta har påverkat det svenska samhället.

4.0 Resultat & Analys

Fjärde kapitlet analyserar resultaten i samband med de teoretiska delarna för att forma slutsatser. Implementeringsteorin används för att undersöka de politiska beslut och förändringar i flyktingmottagandet 2015 och 2022. Agenda-setting teorin används för att undersöka media i flyktingmottagandet 2015 och 2022, för att till sist analysera hur allt har påverkat det svenska samhället.

För att kunna besvara uppsatsens frågeställningar i denna analys så måste specifika riktlinjer tydliggöras för att hålla en lättfattlig ton och röd tråd genom beståndsdelarna av analysen. Med den första frågeställningen som är, *Hur skiljer sig mottagandet av flyktingar år 2015 i Sverige i jämförelse med flyktingmottagandet år 2022?*, så är inriktningen baserad på två samhällsaspekter vilket är, *politiska beslut och förändringar* samt *media*. Med dessa två faktorer så är syftet att fördjupa sig i bemötandet av de två tillfällena som analyseras, vilket är flyktingmottagandet år 2015 och år 2022, för att undersöka jämförelserna i avsikt av att sist diskutera den sista frågeställningen som lyder, *Hur har flyktingmottagandet från år 2015 & 2022 påverkat det svenska samhället?* Med denna frågeställning så knyter det samman vad de två fallen har bidragit med i frågan om det svenska samhället samt hur detta har påverkat samhället i stort. Det är även viktigt att påpeka att flyktingmottagandet från år 2022 fortfarande är under process idag och är inte en situation som på något sätt är klar i granskning eller utveckling vilket är anledningen till att analysen baseras på aktuella diskussioner i nuläget.

4.1 Förstå & Politiska beslut och förändringar

Den första delen av implementeringsteorin är förståelse, den förklarar egenskapen där det viktigaste grundar sig i huruvida aktören begriper innebörden i styrningen. Det betyder också att det finns en skyldighet hos den styrande i att upplysa och utbilda sig inom ämnet för att vidare kunna ge tillämparen klara och tydliga riktlinjer om vad målet är (Lundquist 1992, s.76-77).

När flyktingsituationen tog plats år 2015, under tiden Socialdemokraterna hade mest inflytande i regeringen och Stefan Löfven var Sveriges statsminister, så blev det även dem som behövde hantera migrationsfrågan i frågan om beredskap och hantering. Däremot så ligger inte ansvaret helt i händerna av det största politiska partiet i Sverige utan även hos Riksdagen då landets

demokrati utgår ifrån ett samarbete från båda parter. Med detta som utgångspunkt så blir de två klassade som beslutstagare tillsammans (RiR 2017:4; Skr 2016/17:206; 2017/18:SfU8).

I budgetpropositionen 2015 (Prop. 2014/15:1), för krisberedskapen som ska hanteras av myndigheterna i landet, så var målet tydligt baserat på tre principer. Ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen. Ansvarsprincipen byggde på att de aktörer som normalt vis brukar ansvara för sin verksamhet också har samma ansvar när en kris framkommer. Likhetsprincipen liknar ansvarsprincipen på ett sätt då den hade som syfte i att förklara för myndigheter att den hantering och struktur som har använts innan en kris också ska behandlas på liknande vis under krisen. Den sista principen, närhetsprincipen, utgår ifrån att den aktör som befinner sig geografiskt närmast händelsen i fråga också ska förebygga och hantera den med högre samhällsnivåer som stöd vid sin sida. Med detta placeras kommunernas arbete på den lokala nivån medan länsstyrelserna placeras på en regional nivå och regeringen samt centrala förvaltningsmyndigheter har ansvar på en nationell nivå (RiR 2017:4; Skr 2016/17:206; 2017/18:SfU8). Med dessa principer som utgångspunkt gav även regeringen en lista av krav för att myndigheterna, som ansvarsrollen berör, ska kunna veta vad som förväntas av dem under den press som flyktingsituationen kom med under året 2015.

De krav som nämndes var förmågan att myndigheterna skulle kunna hantera sina uppgifter som de annars brukar göra, men också ta fram risk- och sårbarhetsanalyser för att stärka hanteringen av krisen ytterligare. Det innebär att hot och risker som påverkar myndigheten på ett negativt sätt inte ska kunna försvåra arbetet inom verksamheten som till exempel anställda som inte kan hantera allvarliga situationer eller som inte kan samverka med andra aktörer i en situation som kräver att man ibland måste ta brådskande beslut (RiR 2017:4; Skr 2016/17:206; 2017/18:SfU8).

Det som emfaseras mest är hur viktigt det är att myndigheterna ska kunna hantera konsekvenserna från vad de tidigare haft erfarenhet i men också att kunna vidta åtgärder på ett självständigt sätt med det ansvar som regeringen och riksdagen tilldelat. Regeringen gav instruktioner om att behandla situationen, som man har behandlat tidigare vardagliga fall, för att kunna ge myndigheterna en grund i att sköta sitt arbete på ett normalt sätt utan att stoppa verksamheten i sin effektivitet (RiR 2017:4; Skr 2016/17:206; 2017/18:SfU8). Problematiken

med detta är att beslutstagarna i detta fallet inte kunnat tilldela tydligare riktlinjer för vad som måste göras praktiskt. Att generalisera arbetsuppgifterna och kraven på ett brett sätt med självständigt arbete som kärnpunkt, samt ger myndigheterna större ansvar och arbete i att själva ta reda på hur de ska lösa svåra situationer och konsekvenser emellan varandra utan tillräckliga medel för att veta precis hur man ska gå tillväga, skiljer sig i enlighet med implementeringsteorin. Att hantera en situation som denna på ett likadant sätt som man alltid har hanterat tidigare vardagliga händelser är inte realistiskt för anställda inom myndigheterna.

Genom att regeringen och Riksdagen hanterade tilldelningen av ansvar och krav på detta vaga sätt så visar det även på en otillräcklighet i huruvida aktörerna i detta fallet har begripit sig på flyktingsituationen och innebörden i hur grundläggande det är med klara direktiv.

För Gudrun Antemar, som var utredaren i fallet, så uppgav även hon att beslutstagarna kunde varit bättre förberedda om indikationerna på att Migrationsverkets prognos visade allt för lågt antal asylsökande under året 2015. Med tanke på att flyktingmottagandet 2015 slog rekord för antalet asylsökande så är det inte något man kan förutspå men fortfarande något som kunde gjorts på ett mer effektivt sätt (SOU 2017:12). Därför kan man också konkludera från analysen som gjorts baserat på det första kravet, *förstå* enligt implementeringsteorin, som *ej uppfyllt* i fallet av flyktingmottagandet 2015 i Sverige.

Flyktingmottagandet 2022 var däremot en situation som pågick under tiden Sverige övergick från att Magdalena Andersson, som står bakom Socialdemokraterna, satt som statsminister i Sverige till att Ulf Kristersson, partiledare för Moderaterna, tog över i oktober månad 2022 (Riksdagen, 2022). Regeringen och Riksdagens samarbete är fortfarande vad analysen går ut på under tiden som Socialdemokraterna hade mest inflytande i migrationspolitiken. Det som beslutstagarna prioriterade under tiden flyktingsituationen tog plats i början av året var deras krav på myndigheterna, specifikt Migrationsverket, för att kunna styra upp tillståndet av den stora mängden press som kom under kort tid i resultat av kriget mellan Ukraina och Ryssland. Instruktionerna som tilldelades till myndigheterna formulerades med mål och krav som huvudsak (ESV, 2022).

Enligt regleringsbrevet från regeringen som kom ut inför budgetåret 2022 avseende Migrationsverket så var de angivna målen bland annat högre effektivitet inom verksamheten samt kortare kötider för människor som söker medborgarskap och uppehållstillstånd men också rörande av- och utvisning i landet. De nämner att kötiderna är för långa men också att det finns för mycket öppna ärenden vilket i sin tur kan leda till för många ofullbordade resultat. Vad som emfaseras här är prioriteringen för ensamkommande barn då besluten ska förväntas komma snabbare än övriga ärenden. Kraven som tilldelades kom även med flera anvisningsmodeller som förklarade hur hanteringen av nyanlända invandrare i kommunen och ensamkommande barn skulle gå till för att förbättra läget i Sverige på bästa sätt (ESV, 2022).

Med detta skrevs tydliga och specifika instruktioner såsom att anvisningsandelarna, alltså besluten som tas, måste ta hänsyn till kommunernas befolkningsstorlek, tidigare mottagande av asylsökande, nyanlända samt mottagande av ensamkommande barn och unga innan man beslutar om ärenden. Samt att länsstyrelserna har i uppdrag att bistå Migrationsverket under processen av uppdraget. Beräkningar ska även analyseras inför grund av en fördelning som ska underlätta arbetet för verksamheten och till slut för att kunna försäkra om att allt ska gå som det ska så begärs även prognoser som ska redovisas av Migrationsverket för att etablera jämställdhet för nyanlända invandrare och granskning på nödvändiga aspekter (ESV, 2022).

När detaljerade instruktioner uppvisas på detta sätt så förenklar även beslutstagarna arbetet för tillämparna som är Migrationsverket i detta fall. I situationer som kräver mer uppmärksamhet och struktur som flyktingmottagande i denna storlek, så blir specifika och tydliga anvisningar en grund för anställda och verksamheter att förlita sig på. I implementeringsteorin så belyser den hur viktigt det är att aktören som tar besluten faktiskt förstår sig på innebörden i styrningen vilket regeringen tillsammans med Riksdagen har lyckats med i detta fall genom att noga förklara målen för verksamheterna och hur de specifikt ska kunna arbeta för att nå målen. Även det faktum att länsstyrelserna ges som en trygghet för Migrationsverket att samarbeta med i regleringsbrevet, för verksamheterna kollektivt närmare en säkrare känsla i beslutstagande och effektivitet. Därför kan man också konkludera från analysen som gjorts baserat på det första kravet, *förstå* enligt implementeringsteorin, som *uppfyllt* i fallet av flyktingmottagandet 2022 i Sverige.

När de två fallen av flyktingmottagandet år 2015 jämförs med hur mottagandet av flyktingar behandlades år 2022 så är skillnaderna tydliga. Den generalisering och allmän information som verksamheterna fick år 2015 räckte inte till för att myndigheterna skulle få möjlighet till bättre effektivitet samt visade på brist på kunskap och kännedom hos beslutstagarna för situationen i stort, medan flyktingmottagandet under år 2022 kom med tydligare och mer specifika riktlinjer som istället kan underlätta arbetet inom verksamheten. Beslutstagarna år 2022 uppfattas som pålästa i situationen på grund av noggrannheten i direktiv.

4.2 *Kunna* & Politiska beslut och förändringar

Denna del är den andra fasen av implementeringsteorin som går ut på kunnighet. Denna delen har sin grund i aktörens förmåga att verkställa styrningen där hen ska ha tillräckliga kapabiliteter i form av inflytande, kunskap och handlingsförmåga till att verkställa den. I anslutning till detta så betyder det att beslutstagaren har en skyldighet mot tillämparen att tillföra materiella och legitimerade resurser samt information vid behov för att förstärka förmågan att kunna applicera styrningens bestämmande (Lundquist 1992, s.76).

Även fast denna del av implementeringsteorin kan likna den första delen, som är förståelse, så är de två fortfarande väldigt olika då denna del fokuserar på resurser och information som tilldelats tillämpare och inte de verbala målen och förståelse, vilket den första delen har en inriktning i. Alla delar i implementeringsteorin går hand i hand vilket också förklarar hur beredskapet inför situationen år 2015 inte kunde bedömas som enkel när beslutstagarna själva inte hade en tydlig bild av vad som måste göras för att stötta myndigheternas arbete på bästa sätt. Flyktingströmmen år 2015 ökade snabbt med tiden och bedömdes även vara en extraordinär situation när högre nivåer än 2500 asylsökande per vecka invandrade till landet. Det regeringen och Riksdagen tillför i form av resurser under denna tid är åtgärder för större boendekapacitet men inte omfattande av externa aktörer. I resultatet av detta så blev planen att ta emot 3000 asylsökande i veckan vilket snabbt visade sig vara otillräckligt (RiR 2017:4; Skr 2016/17:206; 2017/18:SfU8).

Det regeringen hade missat att förtydliggöra var vilka resurser Migrationsverket skulle använda sig av ifall denna gräns hade överskridits vilket är en risk som måste tas hänsyn till speciellt i ett fall där det inte går att förutspå vad som kommer hända. En annan konsekvens var också

planeringens brist på information där det inte tillkom hur lång tid regionerna skulle ha på sig för att utöka kapaciteten enligt nivåerna som framgår i planen. På grund av misstag som dessa så var det svårt för Migrationsverket att kunna hantera mottagningskapaciteten av invandrare även om de hade planeringen av regeringen i hand då gränsen hade passerat upp mot 16 000 asylsökande per vecka som utgjorde 832 000 asylsökande på ett år. Myndigheten fick istället kämpa fram boende och tillfälliga lösningar i försök till att dämpa situationen efter att ha medgivit att den faktiskt inte hade kapaciteten till att bosätta 16 000 asylsökande i veckan bland annat för att det inte gick att uppbringa flera inom ramen för upphandlingsregelverket (RiR 2017:4; Skr 2016/17:206; 2017/18:SfU8).

Det som framkommer i fallet av flyktingmottagandet år 2015 är att asylsökande inte fick tillräckligt med information genom Migrationsverket på grund av att verksamheten själva inte hade informationen i hand. Detta leder till färre familjer, barn, ensamkommande utan kvalificerade god man i tid men också brist på grundläggande rättssäkerhetskrav. Den utbildning och kunskap som behövdes för tillämpare, vilket är den vanliga anställda på Migrationsverket, som inte hanterat en så stor kris förut fanns inte där vilket gör det beslutstagarens ansvar att ta initiativen för förbättrad kunskapsspridning i en så ansträngd situation som denna. Även samarbetet mellan länsstyrelsen och MSB hade kunnat bli mer effektiva i syfte att underlätta för övriga myndigheter (SOU 2017:12).

Den största konsekvensen i detta fallet var dock Regeringskansliets misslyckande i att märka inkorrekta siffror från Migrationsverket som hade fört fram en prognos under juli månad 2015 vilket vidare skulle underskatta hur stor flyktingvågen blev och hur man skulle göra för att hantera den i framtiden (SOU 2017:12). Beslutstagarna i detta fallet hade inte kapaciteter i form av inflytande, kunskap och handlingsförmåga att verkställa styrningen eller tillföra myndigheterna med materiella och legitimerade resurser vid behov för att applicera beslut från regeringen. Med hänsyn till detta så går det att konkludera baserat på det andra kravet, *kunna* enligt implementeringsteorin, som *ej uppfyllt* i fallet av flyktingmottagandet 2015 i Sverige.

Gällande flyktingmottagandet under året 2022 så finns det en viktig faktor som saknades för människor som invandrade till Sverige under 2015 men som gjordes till en prioritet för

asylsökande 2022. Det är implementeringen av en ordentlig samhällsintroduktion som har som syfte att anpassa information och kunskap till asylsökande och ensamkommande barn som särskilda fall då de är i större behov av vägledning. Denna samhällsintroduktion var klassad som obligatorisk i planeringen för personer som beviljas uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i Sverige där innehållet ska göra det klart och tydligt vilka rättigheter och skyldigheter som gäller för dem. Även information om arbetsmarknaden i Sverige, normer, värderingar samt fakta om socialtjänstens verksamhet tas upp. På samma sätt som detta ger insikt och en bra introduktion för människor som är i flykt så bidrar även en faktor som denna med en bättre förståelse och goda förutsättningar för Migrationsverket i deras arbete då grundprinciperna som regeringen ger ut bidrar med en stabilitet i precis vad som gäller för asylsökande i landet och vad som förväntas av dem (ESV, 2022).

Ett annat exempel på detta är direktiven som gavs ut av regeringen till Migrationsverket där specifika detaljer om tillgängliga stödinsatser för våldsutsatta kvinnor och offer för människohandel samt uppgifter om hälso- och sjukvården uppmärksammades i avsikt att mest fördelaktigt kunna hjälpa asylsökande i sin process (ESV, 2022). Då denna samhällsintroduktion är obligatorisk så gör det även det naturligt nödvändigt för anställda och verksamheter att själva vara pålästa inom ämnet vilket bidrar till den kunskap och handlingsförmåga som måste finnas i implementeringen av beslut enligt implementeringsteorin.

Ekonomi för situationer så unika som dessa i samband med den budget som ges ut för att kunna ge tillämpare som verksamheter och myndigheter en ram för hur de ska agera är väsentligt. Att Migrationsverket ges resurser för att kunna verkställa besluten i fråga är grundläggande då felbedömning av beslutstagarna kan påverka risken för tillämparen att inte kunna uppfylla det som krävs av den. Med totalt 50 600 personer som sökte skydd från Ukraina under år 2022 så bedömdes budgeten som kom till, rimlig och till och med för hög enligt regeringen inför framtiden (Migrationsverket, 2023b). Kombinationen av detta medel och förbättringen inom kunskap i samband med tillfredsställandet av information vid behov så går det även att konkludera, baserat på det andra kravet *kunna* enligt implementeringsteorin, som *uppfyllt* i fallet av flyktingmottagandet 2022 i Sverige. I en jämförelse mellan flyktingmottagandet år 2015 och 2022 så är det vissa saker som ger en klar helhetsbild av vad som är positivt och negativt under

processen av invandrare som söker skydd i Sverige. En av dessa saker är hur svagheterna av processen och hanteringen av flyktingmottagandet år 2015 förbättrades och blev istället starkare under flyktingmottagandet år 2022.

Migrationsverket och regeringen 2015 hade inte förmågan att verkställa styrningen på ett likadant sätt som under året 2022 vilket kan bero på att lärdomarna från 2015 kan ha lett till ett mer kvalificerat mottagande år 2022. Skyldigheten som beslutstagarna hade mot tillämparen i form av att bidra med resurser och information samt inflytande vid behov gjordes på ett annat sätt under året 2022 just på grund av att man förstod innebörden och påverkan som flyktingvågen skulle ha i samhället på ett ungefär. Underskattningen av vad flyktingvågen år 2015 skulle bidra med resulterade i misstag i prognoser, ett högre flyktingmottagande än myndigheterna klarade av och en otillräcklig budget. Utvecklingen och förbättringen i flyktingmottagande 2022 är uppenbar i detta fall i jämförelse mot flyktingmottagandet 2015.

4.3 *Vilja* & Politiska beslut och förändringar

Den sista och tredje delen av implementeringsteorin är baserad på vilja som i stort sett vilar på de två första delarna av teorin, vilket är förstå och kunna. Det är tillämparen som ligger i fokus inför denna del då deras preferenser, uppfattningar och intentioner under processens gång spelar en stor roll i resultatet. Ifall tillämparen inte är nöjd med besluten som aktören tilldelat från början eller med resurserna och materialet som givits så kan de även se till att verkställningen inte sker på sättet beslutstagaren vill (Lundquist 1992, s.73-76).

På grund av att denna del av teorin vilar sig starkt på de två första delarna så kommer det också att tas hänsyn till under analysens gång. De myndigheter som fick hantera flyktingmottagandet år 2015 tog emot totalt 162 877 invandrare ungefär under året vilket resulterade i att 60 501 av de som sökte asyl fick permanent uppehållstillstånd enligt granskningen som kom ut i maj månad 2019 (Wiman, 2019). För myndigheterna som fick behandla en så stor mängd press och ansvar inför vad som kom att bli rekordhöga siffror i relation till flyktingmottagande så resulterade det också i att de blev prövade till det yttersta. Migrationsverkets egna generaldirektör förklarade den 18 augusti 2015 att trots förstärkningarna så kunde registreringen av ensamkommande barn ändå inte klaras av på ett effektivt sätt vilket förde fram konsekvenser i att barnen fick stanna

längre i ankomstkommunerna vilket i sin tur fick kommunerna att tala för hur svårt det var att ta emot fler barn. Generaldirektören uttryckte även hur viktigt det var för alla aktörer att samarbeta och jobba tillsammans för att lösa utmaningen (SOU 2017:12).

Påföljderna som kom ut från det beredskap och beslut som fastställdes från regeringen under flyktingmottagandet 2015 var otillräcklig förberedelse, svag anpassningsbarhet från krisorganisationen i samband med situationens längd och komplexitet och negativa följder för myndighetens samverkansförmåga i form av kunskap om krishantering i samhället. Även brister i risk- och sårbarhetsanalyserna framkom på grund av att regeringen hade missat att ställa det som krav för Migrationsverket i bilagan till krisberedskapsförordningen vilket gör det problematiskt för MSB att i sin tur kunna bygga upp en nationell riskanalys (RiR, 2017:4; Skr 2016/17:206; 2017/18:SfU8). En överbelastning som denna gjorde det tydligt till varför anställda i myndigheter, som Migrationsverket, inte var nöjda över arbetet och pressen som kom under flyktingkrisen då till och med jobb över julafton och röda dagar krävdes vilket ledde dem till att ansöka om nya jobb och uppsägning (Nordström, 2015).

Både förståelsen och kunnigheten enligt implementeringsteorin, med vad som har framkommit under flyktingmottagandet 2015, är svag vilket också gör det naturligt i viljan för tillämparen i denna situationen att bedömas som skör då en överbelastning på myndigheterna som denna kan påverka tillämparen i sitt arbete oavsett om den gör det bästa den kan eller inte. Därför blir slutsatsen här, baserat på det tredje kravet, vilja enligt implementeringsteorin, som *ej uppfyllt* i fallet av flyktingmottagandet 2015 i Sverige.

Det kan förväntas från flyktingmottagandet år 2022 vara lika lyckat i fråga om kravet vilja enligt implementeringsteorin så som det är för de två första kraven. Däremot så måste det fortfarande försäkras om att tillämparen är nöjd med beslutet som beslutstagaren kommit fram med samt vad tillämparen har för inställning mot detta. Vad som utgjorde att det första och andra kravet bedöms som uppfyllt för flyktingmottagandet 2022 är den stabilitet som tillfördes genom tydligheten i anvisningar och mål samt krav för hur man ska gå tillväga under processens gång för myndigheterna i landet men också genom de materiella och legitimerade resurserna som kompletterade behoven av myndigheterna på ett rimligt sätt.

Ett exempel på detta är möjligheten som Migrationsverkets anställda fick, under tiden flyktingmottagandet var som högst, att kunna lämna jobbet under nedskärningar men ändå få komma tillbaka till sin arbetsplats. I samband med att Migrationsverket kunnat rekrytera ytterligare 550 personer för att underlätta arbetet för befintlig personal som valde att stanna då det inte skulle bli för tufft. Även fast det alltid kommer vara hårt arbete att gå igenom utmanade situationer och kriser så lyckades myndigheterna ändå hålla en grund i att vara hjälpsamma och stöttande mot sin personal för att ge dem den återhämtning som behövs (Danielsson, 2022). Med den röda tråden som framgick under tiden flyktingsituationen var som mest ansträngd under året 2022 i samband med alla tidigare beståndsdelar så kan det fastslås, baserat på det tredje kravet *vilja* enligt implementeringsteorin, som *uppfyllt* i fallet av flyktingmottagandet 2022 i Sverige.

Skillnaden på de två fallen mellan åren 2015 och 2022 i frågan om det tredje kravet enligt implementeringsteorin är tydlig. Företagshälsovården som inte fanns där för myndigheterna 2015 är nu inkopplade för att snabbt ge stöd till verksamheten. Fler handläggare såsom för boende tillhandahölls 2022 i jämförelse med hur mycket ansvar som fick läggas på personal i myndigheterna under år 2022 som redan inte hade mycket stöd från början och som fick arbeta övertid (Danielsson, 2022). Det som utgjorde stress, dåliga förhållanden, svaga direktiv och uppsägningar på grund av de svåra omständigheterna som tog plats år 2015, kom att bli en lärdom för hur mycket förbättring och utveckling som behövdes inför krisen 2022 vilket utgör anledningen till varför flyktingmottagandet år 2015 inte lyckades uppfylla något av de tre kraven enligt implementeringsteorin medan flyktingmottagandet år 2022 uppnådde alla tre krav vilket skiljer de två fallen enormt.

4.4 Agenda-setting teorin & Media

Agenda-setting teorin grundar sig på att förklara hur mycket makt media har som roll i samhället politiskt och hur detta påverkar människors åsikter i vissa ämnen då prioriteringen av viktiga samhällsfrågor hos folket också matchar vad media tycker är viktigt att ta upp vilket gör de två sammankopplade speciellt i den politiska aspekten. Teorin beskriver alltså människors verklighetsuppfattning i koppling till media och hur problematiskt detta kan vara ifall det används på fel sätt (McCombs & Shaw 1972, s.176-185).

För att skapa en objektiv analys med den begränsning som kommer i storleken av denna undersökning, på skillnaderna mellan media som framgick år 2015 gentemot år 2022, så används Aftonbladet och Svenska Dagbladet. Anledningen till detta är för att de båda är två av Sveriges största tidningar vilket passar bäst till denna analys då den utgår ifrån media som är mest inflytelserikt (OCAST, 2023). I samband med agenda-setting teorin så kan man vidare kunna ta reda på hur flyktingmottagandet genom källorna år 2015 skiljer sig med flyktingmottagandet år 2022 samt hur detta påverkat det svenska samhället.

Aftonbladet är en av Sveriges största tidningar som under flyktingsituationen 2015 lyfte upp invandringen i Sverige på positiva sätt för sina läsare. Ett gott exempel på detta är artikeln med titeln "Sverige ska vara ett invandrarland" som beskriver hur Sverige borde agera inför flyktingmottagandet. Tidningen lyfte hur viktigt det är för Sverige att skapa ett system som ser till att de flyktingar som kommer till landet också ska få de bästa förutsättningarna att komma in i samhället. Även fast artikeln tar upp hur historiskt höga siffror mottagningssystemet har fått hantera, så fokuserar den fortfarande på att föreslå en modern, progressiv version av Sverige där landet ska sikta på att vara ett invandrarland med kapaciteten för att kunna motta 100 000 asylsökande per år. Slutligen så avslutas texten med att motivera för en integrationspolitik i landet som bygger på jämlikhet, kraftfulla investeringar och mottagande av flyktingar som är effektiva och generösa (Pettersson, 2016).

I jämförelse med Svenska Dagbladet så ser inställningen inte likadan ut i ämnet om flyktingmottagandet 2015. I artikeln "Hur blir invandringen lönsam", så skrivs det att svenska medborgare troligen måste arbeta längre för att finansiera invandringen till Sverige. Artikeln belyser räkningen med att högre invandring kommer betyda högre underskott för det svenska folket samt att Sverige har den största asylinvandringen med den sämsta integrationen på arbetsmarknaden. Även en jämförelse mellan inrikesfödda och utrikesfödda görs i samband med arbetslösheten där utrikesfödda anses ha en mycket större siffra samt kritiserar i samma mening hur Sverige trots detta kan klassas som landet med minst rasism. Tidningen tar slutligen upp anledningen till varför sysselsättningsgapet är så stort där svaret skrivs vara asylinvandrarernas låga utbildningsnivå (Arpi, 2015).

Aftonbladet och Svenska Dagbladets inställningar är tydligt olika under flyktingmottagandet 2015 där fokuset i Aftonbladets fall är prioriteringen i att motivera för bättre svenska system i syfte av att ge invandrare de bästa förutsättningarna i landet medan Svenska Dagbladet istället prioriterar att uppmärksamma hur ofördelaktigt det är med invandring i Sverige. Med en så tydlig splittring i ståndpunkten för invandrarfrågan så återspeglades även detta i det svenska folket. Media bidrog med en del i att utgöra ett förändrat klimat i samhället. Människor hade delade åsikter och uppfattningar om invandringens fördelar och nackdelar i Sverige. Rasismen började ta mer plats och en del svenskar kunde finna sig i en ojäm relation till flyktingarna som kom i rädsla av att de inte skulle integrera sig som de ville (Arnstberg & Sandelin 2016, s. 33-35). Mångfald började diskuteras mer med språk, sexualitet och religion i centrum där det kunde vara både positivt eller negativt beroende på perspektiven man hade. Det svenska samhället blev mer och mer segregerat där det sociala umgänget kunde utvecklas till att skapa motvilja från att umgås med invandrare (Arnstberg & Sandelin 2016, s. 48-51). Invandrartäta platser såsom Malmö blev kopplat till kriminalitet och frågan "Kan vi känna oss trygga på gator och torg?", blev en relevant fråga att ställa varandra vilket också skapade ett problematiskt vi-och-dem tänk (Arnstberg & Sandelin 2016, s. 83-85).

Aftonbladet och Svenska Dagbladet hade tydliga skillnader i deras budskap i uppfattningen av invandrarpolitiken samt flyktingmottagandet 2015 vilket reflekteras på befolkningen på samma sätt i relation till hur klimatet såg ut i samhället under året vilket visar sammankopplingen media har med folkets uppfattning av detta specifika ämne.

När flyktingmottagandet tog plats år 2022 såg det dock annorlunda ut. Inställning för invandringen i Sverige visar sig oförändrad från Aftonbladet även under flyktingmottagandet 2022. I artikeln "Pehrson skämmer ut Sverige inför Ukraina", så belyser tidningen specifikt om hur mycket bättre Sverige måste agera i fråga om mottagandet av invandrare. Kritiken riktar sig mot integrationsministern Johan Pehrson där anmärkningar görs på det faktum att det tagit för lång tid för ukrainare att kunna få en SFI-undervisning men också hur otillräcklig den statliga ersättningen är för invandrare. Tidningen driver på hur viktigt det är att ta emot invandrare och ukrainare i detta fallet på bättre sätt för att kunna ge dem bättre förutsättningar (Sima, 2023). Flyktingmottagandet 2015 och 2022 i Aftonbladets fall fortsätter fokusera på prioriteringen av att

hantera invandringen på ett sätt som bidrar med bättre förutsättningar för flyktingar samt visar på en oföränderlig ståndpunkt.

Aftonbladet har mindre skillnader med Svenska Dagbladet i ämnet om flyktingmottagandet 2022 i jämförelse till flyktingmottagandet 2015 där artikeln "Många sätt att hjälpa Ukraina", från Svenska Dagbladet lyfter fram hur viktigt det är att vi tillsammans måste stoppa rysk imperialism för att hjälpa Ukraina samt påpekar att ingen vinner på att ukrainska flyktingarnas tillvaro i Sverige blir svår. Texten berömmar regeringen i deras stöd för hjälp till Ukrainas befolkning med det nya stödpaketet som omfattar 1,4 miljarder kronor. Artikeln avslutas med att betona hur viktigt det är med tillvaron för ukrainare i deras flykt till Sverige samt att de ska kunna leva i Sverige säkert tills kriget är vunnit även fast asylpolitiken i landet tidigare varit excessivt enligt författaren (Svensson, 2023). Denna typ av tonalitet visar sig vara annorlunda i jämförelse med flyktingmottagandet 2015 där prioriteringarna har skiftat. För invandrarna 2022, specifikt gällande ukrainare, så fokuseras budskapet på att betona hur viktigt det är att välkomna det ukrainska folket samt ge dem den tillvaro de förtjänar medan främjandet för invandrarna 2015 riktades i att diskutera det svenska folkets egna tillvaro före flyktingarnas.

När två av de största tidningarna i Sverige denna gången under flyktingmottagandet 2022 har valt att sprida samma budskap i enlighet med att främst välkomna och hjälpa det ukrainska folket så mycket som möjligt så har även mottagandet från det svenska folket stämt överens med samma inställning. Svenskar har visat sitt stöd genom att skapa manifestationer i syfte av att stödja folket från Ukraina som drabbats av kriget men också motiverat lärare, kulturarbetare, journalister, politiker osv. till att stå upp och tala för att fortsätta göra insatser i hopp om att driva på stödet för flyktingarna (FN, 2023). Även arbetsgivare visar intresse i att underlätta för ukrainska flyktingar i deras sökande efter jobb där sysselsättningen förväntas vara högre än 2015. Detta i syfte att hjälpa integrera och erbjuda flyktingar från Ukraina en stabil grund i det svenska samhället med företag som förbereder på att lära upp flyktingarna och främst gagna familjerna (Nilsson, 2022). Dessutom visas stödet och enigheten som nationen skapat enligt det svenska folket genom att hissa Ukrainas flagga på flera kommuner runtom i Sverige samt erbjuda gratis museum, lekland, transport och upplevelser vilket ökade positiviteten (Öhagen, 2022).

Sambandet mellan det svenska folkets verklighetsuppfattning och media i förhållande till flyktingmottagandet 2022 visar på en tydlig sammankoppling vilket påvisar relationen mellan de två som eniga med stöd av agenda-setting teorin.

I enlighet med agenda-setting teorin så visar de två fallen tydligt på hur media har en påverkan på klimatet i samhället när det gäller uppfattningarna som det svenska folket hade i frågan om flyktingmottagande och invandring. De samhällsfrågor som togs upp i media och prioriterades med *olika* budskap kom också att resultera i en majoritet *olika* uppfattningar med delade åsikter gällande ämnet invandring under år 2015. Medan *eniga* och tydliga ställningstaganden av inställningen gällande flyktingar från år 2022, också medförde i en majoritet *eniga* verklighetsuppfattningar från befolkningen.

Genom uppsatsens gång och de analyser som gjorts med implementeringsteorin samt agenda-setting teorin, där flyktingmottagandet 2015 och 2022 har applicerats, så går det att konkludera i frågeställningen: *Hur skiljer sig mottagandet av flyktingar år 2015 i Sverige i jämförelse med flyktingmottagandet år 2022?*, att skillnaderna överväger likheterna i detta fall. Flyktingmottagandet 2015 i Sverige innefattar brist på förståelse av regeringen, vilket är beslutstagarna, i kunskap om ämnet vilket vidare utgjorde brist på regeringens förmåga att kunna verkställa styrningen som i sin tur resulterade i en missnöjd relation mellan myndigheterna och regeringen.

Dessa politiska beslut och förändringar i samband med medias roll gjorde det även svårare för mottagandet av flyktingarna år 2015 då Aftonbladet drev på en positiv inställning till invandringen medan Svenska Dagbladet uppmuntrade ifrågasättandet av invandringens fördelar. Vilket följaktligen bidrog med ett splittrat synsätt av invandrare mellan det svenska folket. Detta i jämförelse med flyktingmottagandet 2022 skiljer sig rätt så mycket då regeringen denna gång utmärkte sig i sin förståelse för situationen vilket underlättade verkställningen av styrningen till myndigheterna som slutligen medförde ett nyttigt förhållande mellan regering och myndigheter. Även media i detta fall var mer överens än oense i frågan om invandringen då både Aftonbladet och Svenska Dagbladet visade en välkomnande och positiv ståndpunkt för flyktingarna som

framåt också sammankopplade det svenska folkets verklighetsuppfattning i att bemöta invandringen på ett välvilligt sätt.

I bevarandet av frågeställningen: *Hur har flyktingmottagandet från år 2015 & 2022 påverkat det svenska samhället?*, så går det att sammanfattningsvis säga att både flyktingmottagandet åren 2015 och 2022 förändrade samhället och påverkade det på ett flertal sätt. Från flyktingmottagandet 2015 så påverkades både beslutstagare och tillämpare, alltså regeringen och myndigheterna, av situationen på grund av svag planering och påfrestande omständigheter. Ingen var tillräckligt beredd på flyktingmottagandet vilket också skapade dåliga arbetsförhållanden som i sin tur missgynnade flyktingarna i sin erfarenhet av välkomsten i landet.

Det svenska samhället påverkades av det oklara läget vilket skapade oroligheter bland annat i media. Från detta uttrycktes missnöje som det svenska samhället tog del av vilket bidrog i en del av klimatet i samhället under den tiden då segregering tog större plats samt delade upp människor i landet baserat på deras åsikter om ämnet vilket skapade ojämna relationer. Även fast det svenska samhällets mottagande för flyktingar år 2022 såg mer positivt ut än flyktingmottagandet 2015 så påverkades samhället fortfarande fast på andra sätt. Denna gången handlade det om att regeringen och myndigheterna lärde sig hanteringen av flyktingmottagande på ett mer effektivt och bättre sätt år 2022 i jämförelse med år 2015 vilket denna gången kunde bidra med att ge det svenska folket och samhället i stort en gynnsammare erfarenhet av en flyktingsituation. Det svenska samhället påverkades genom att bli mer öppet än förr i stödjandet av invandrare samt bidrog med att tillsammans göra det man kan för att hjälpa flyktingarna i sin process till att integrera sig i samhället.

5.0 Slutsats

Ämnet om invandringen i Sverige kommer nog alltid att hålla en viktig plats i det svenska samhället men speciellt i politiken på grund av de situationer och fall genom åren som främjat hur samhället ser ut idag. Flyktingmottagandet 2015 och 2022 utgjorde en rad lärdomar för både det svenska folket men också för politikerna i landet. Idag är dessa två fall fortfarande aktuella och omtalade i debatter om hur man måste förbättra Sveriges migrationspolitik för att vidareutveckla samhället i stort. Flyktingarna 2015 bemöttes med fler svårigheter i samhället än de som invandrade 2022 vilket, bara av det faktumet, gör det värt att spinna vidare på hur man kollektivt bör jobba för att skapa optimala förhållanden för flyktingar i Sverige oavsett ursprung, religion, kultur, ekonomi eller mängd.

Baserat på denna komparativa analys i samband med de primär- och sekundärkällor samt artiklar som använts så kunde resultatet fastställas. Med hjälp av implementeringsteorin i anknytning till de tre kraven som applicerades till politiska beslut och förändringar samt agenda-setting teorin sammankopplad till media så kunde en slutsats göras. Flyktingmottagandet 2015 visade på ett misslyckande fall enligt implementeringsteorin medan flyktingmottagandet 2022 visade på ett lyckat fall.

I enlighet till agenda-setting teorin så visas även hur de *olika* skildringarna i media av åren resulterade i *olika* inställningar från det svenska folket där klimatet i samhället verkade mer positivt inställt för flyktingarna 2022 men splittrade i sin uppfattning av flyktingarna 2015 som i sin tur påverkade det svenska samhället i sin helhet i båda fallen. Av detta besvarades frågeställningarna: *Hur skiljer sig mottagandet av flyktingar år 2015 i Sverige i jämförelse med flyktingmottagandet år 2022?* Samt: *Hur har flyktingmottagandet från år 2015 & 2022 påverkat det svenska samhället?* Långsiktiga insatser för lika rättigheter är en strategi som verkar vara den mest lämpliga grundat i de resultat som visats genom denna analys.

För vidare forskning där invandrarpolitiken är ämnet i fråga, så är det gynnsamt att fortsätta jämföra olika fall i syfte att tydligare se vad man kan förbättra samt vad som redan är bra egenskaper att bevara i samhället. Något intressant som kan vidare forskas på i ett större plan kan vara skildringen mellan Sveriges invandrarpolitik och flyktingmottagande i jämförelse med

grannländerna, såsom Finland och Norge. Detta i avsikt för att kunna tillföra nya positiva ändringar i landet eller ifrågasätta vad som behövs göras annorlunda kollektivt samt berika ämnet med fler perspektiv för att få en ännu bättre helhet och bedömning. Även vidare forskning i större aspekter än den som gjorts i denna analys, rörande medias roll i samhället, hade kunnat bidra till betydelsefulla reflektioner av ämnet.

6.0 Källförteckning

Arnstberg, K.-O. & Sandelin, G. (2016) *Nötskalet : svensk invandringspolitik och dess konsekvenser*. Skärholmen: Debattförlaget.

Arpi, Ivar (2015) *Hur blir invandringen lönsam?*

<https://www.svd.se/a/8831a0d1-73c4-4890-b38e-824635a3f43f/hur-blir-invandringen-lonsam>

(Hämtad: 17-12-2023).

Bryman, Alan (2018) *Samhällsvetenskapliga metoder*. tredje upplagan. Stockholm: Liber.

Danielsson, Sebastian G (2022). *Ökat antal flyktingar från Ukraina – Migrationsverket anställer 550*. <https://sekotidningen.se/nyhet/okat-antal-flyktingar-fran-ukraina-migrationsverket-anstaller-550/> (Hämtad: 17-12-2023).

Demker, Marie (2010). *Svenskarna långsiktigt alltmer positiva till invandrare*.

https://gupea.ub.gu.se/bitstream/handle/2077/26484/gupea_2077_26484_1.pdf?sequence=1&isAllowed=y (Hämtad: 26-11-2023).

Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik, Towns, Ann E. &

Wängnerud, Lena (2017). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Femte upplagan Stockholm: Wolters Kluwer

FN (2023). *Årets FN-vän: Från ord till handling för Ukraina*.

<https://fn.se/aktuellt/ovriga-nyheter/arets-fn-van-fran-ord-handling-for-ukraina/> (Hämtad: 18-12-2023).

Hainmueller, Jens & Hiscox, Michael J. (2010). *Attitudes toward Highly Skilled and Low-skilled Immigration: Evidence from a Survey Experiment*.

<https://web.stanford.edu/~jhain/Paper/APSR2010.pdf> (Hämtad: 26-11-2023).

Höjer, Henrik (2018). *Så påverkade bilden av Alan Kurdi oss*.

<https://fof.se/artikel/sa-paverkade-bilden-av-alan-kurdi-oss/> (Hämtad: 14-11-2023).

Littlejohn, S.W. & Foss, K.A. (2009). *Encyclopedia of communication theory*. Thousand Oaks (Calif.): Sage, Cop.

Lundquist, L. (1992) *Förvaltning, stat och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.

Lundquist, L. (1987) *Implementation steering : an actor-structure approach*. Lund: Studentlitteratur.

McCombs, M.E & Shaw, D.L. (1972) *The agenda-setting function of mass media. Public opinion quarterly*.https://www.researchgate.net/profile/Maxwell-Mccombs/publication/209410047_The_Agenda-Setting_Function_of_Mass_Media/links/5526c09f0cf2e486ae40c0d2/The-Agenda-Setting-Function-of-Mass-Media.pdf 36 (2), 176–187.

Migrationsverket (2023a). *Dina rättigheter som flykting i Sverige*.

<https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Resettlement/Resettlement/Dina-rattigheter-som-flykting-i-Sverige.html> (Hämtad: 14-11-2023).

Migrationsverket (2023b). *Sänkt prognos för antalet asylsökande till Sverige*.

<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Pressrum/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2023/2023-02-06-Sankt-prognos-for-antalet-asylsokande-till-Sverige.html> (Hämtad: 16-12-2023).

Nilsson, Mårten M. (2022). *”Stort intresse” för ukrainska flyktingar på svensk arbetsmarknad*.

<https://arbetet.se/2022/03/15/stort-intresse-for-ukrainska-flyktingar-pa-svensk-arbetsmarknad/> (Hämtad: 19-12-2023).

Nordström, Isabelle (2015). *Larmet: Migrationsverkets anställda vill sluta*.

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/yvV23a/larmet-migrationsverkets-anstallda-vill-sluta> (Hämtad: 16-12-2023).

OCAST (2023). *Topplista Sveriges största tidningar.*

<https://ocast.com/se/toplists/orvesto-konsument-api> (Hämtad: 17-12-2023).

Pettersson, Karin (2016). *Sverige ska vara ett invandrarland.*

<https://www.aftonbladet.se/ledare/a/7lxXx3/sverige-ska-vara-ett-invandrarland> (Hämtad: 17-12-2023).

Regeringen (2023). *Sveriges stöd till Ukraina.*

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/sveriges-stod-till-ukraina/> (Hämtad: 14-11-2023).

Riksdagen (2022). *Ulf Kristersson godkändes som statsminister.*

https://www.riksdagen.se/sv/aktuellt/aktuelltnotiser/2022/okt/17/ulf-kristersson-approved-as-prime-minister_cms40110c18-74aa-4e0b-a28e-19df166633dben/ (Hämtad: 15-12-2023).

Rothstein, Bo (2001). *Politik som organisation - förvaltningspolitikens grundproblem.* Tredje upplagan. Stockholm: SNS förlag.

Rescue (2023). *Kris i Syrien: Långvarigt krig och en naturkatastrof.*

<https://www.rescue.org/se/artikel/kris-i-syrien-langvarigt-krig-och-en-naturkatastrof> (Hämtad: 14-11-2023).

Sima, Jonna (2023). *Pehrson skämmer ut Sverige inför Ukraina.*

<https://www.aftonbladet.se/ledare/a/abE2mL/johan-pehrson-snalar-med-sfi-till-ukrainska-flyktin gar> (Hämtad: 18-12-2023).

SNS (2006). *Makten över dagordningen. Om medierna, politiken och opinionsbildningen.*

<https://www.sns.se/artiklar/makten-over-dagordningen-om-medierna-politiken-och-opinionsbildningen/> (Hämtad: 26-11-2023).

Svensson, Mattias (2023). *Många sätt att hjälpa Ukraina.*

<https://www.svd.se/a/P4bblb/det-finns-manga-satt-att-hjalpa-ukraina> (Hämtad: 18-12-2023).

Sjögren, Henrik (2022). *2022 kan bli ett rekordår för invandringen.*

<https://www.fokus.se/aktuellt/2022-blir-ett-rekordar-for-invandringen/> (Hämtad: 14-11-2023).

Theorin, N. & Strömbäck, J. (2020). *Some Media Matter More Than Others: Investigating Media Effects on Attitudes toward and Perceptions of Immigration in Sweden.* International Migration Review, 54(4) : s, 964-1286.

<https://journals.sagepub.com/doi/epub/10.1177/0197918319893292> (Hämtad: 27-11-2023).

UNHCR (2023a) *Tidslinje: kriget i Syrien 2011-2023.*

<https://www.sverigeforunhcr.se/blogg/tidslinje-kriget-i-syrien-2011-2021> (Hämtad: 14-11-2023).

UNHCR (2023b). *Kriget i Ukraina.* <https://www.sverigeforunhcr.se/ukraina> (Hämtad: 14-11-2023).

Wiman, Erik (2019). *Vad hände med de som kom 2015?*

<https://static.aftonbladet-cdn.se/special/de-som-kom/statistik/> (Hämtad: 16-12-2023).

Öhagen, Angelica (2022). *Här är det gratis för ukrainska flyktingar.*

<https://www.aftonbladet.se/svenskahjaltar/a/Wj1PJO/gratis-ukraina-flyktingar-skansen-lekland-resa> (Hämtad: 20-12-2023).

Rapporter & Offentligt tryck

ESV (2022). *Regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende Migrationsverket.*

<https://www.esv.se/statsliggaren/regleringsbrev/Index?rbId=22830> (Hämtad: 15-12-2023).

Prop. 2014/15:1. *Budgetpropositionen för 2015.*

RiR 2017:4. *Lärdomar av flyktingsituationen hösten 2015 – beredskap och hantering.*

SCB (2023a). *Asylsökande i Sverige*.

<https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/asylsokande-i-sverige/#:~:text=Antalet%20asyls%C3%B6kande%20%C3%B6kade%20kraftigt%20under,av%20dem%20var%20irakiska%20medborgare> (Hämtad: 13-11-2023).

SCB (2023b). *Invandring och utvandring 1970-2022 samt framskrivning 2023-2070*.

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningsframskrivningar/befolkningsframskrivningar/pong/tabell-och-diagram/invandring-och-utvandring-efter-kon-och-fodelseland-samt-framskrivning/> (Hämtad:13-11-2023).

Skr. 2016/17:206. *Regeringens skrivelse. Riksrevisionens rapport om lärdomar av flyktingsituationen hösten 2015- beredskap och hantering*.

SOU 2017:12. *Att ta emot människor på flykt. Sverige hösten 2015*.

2017/18:SfU8. *Riksrevisionens rapport om lärdomar av flyktingsituationen hösten 2015, förslagspunkt 2*.